

Profetul Țefania

Capitolul 2

2:1-3 Îndemn la cercetare către popor și la ascultare către rămășița credincioasă.

Cu aceste versete apar în sfârșit primele pete de lumină, de speranță. În cap.1 Țefania este îngrozit de hotărârea lui Dumnezeu de a nimici tot Iuda și tot pământul. Dar oare această hotărâre de a nimici TOTUL este definitivă și irevocabilă? Primele trei versete din cap.2 ne arată că nu. În lumina Zilei Domnului din cap.1. Țefania are un îndem către TOT poporul:

- Veniți-vă în fire și cercetați-vă neam fără rușine PÂNĂ nu se împlinește HOTĂRÂREA – ca pleava trece vremea - PÂNĂ nu vine peste voi mânia aprinsă a Domnului, PÂNĂ nu vine peste voi ziua mâniei Domnului!

Despre ce hotărâre este vorba? Desigur e vorba despre hotărârea din cap.1, aceea de a nimici tot Iuda și tot pământul. Înțelegem deci că hotărârea nu este bătută în cuie. Dacă poporul se cercetează, se căiește, se întoarce la Domnul, Domnului îi va părea rău de răul pe care-l avea în minte și va anula hotărârea! Țefania mizează că poporul se va îngrozi de ziua Domnului și se va căi. Țefania cheamă la cercetare de sine. Problema poporului după Manase era că SE CREDEA BINE. Teologia lui Manase îi învățase că se putea și cu Domnul și cu idolii. Deci ei erau orbi și nu înțelegeau de ce este atât de mâniat Domnul de vreme ce ei îi slujesc fără încetare la Templu. Țefania știe că pocăința poate veni doar dacă apare mai întâi cercetarea de sine, singura care-i poate smulge din orbirea spirituală în care erau, singura care-i putea duce la conștientizarea păcatului din viața lor. Căci dacă gonești înainte fără să te oprești o clipă, fără să te îndoiești de drumul pe care mergi, fără să accepți că e posibil să mergi pe un drum rău, pocăința va rămâne departe. La pocăință se ajunge doar prin conștientizarea păcatului, iar la conștientizarea păcatului se ajunge prin cercetare de sine. Țefania îi îndeamnă să se oprească din delirul lor religios și să își analizeze inima și viața în lumina revelației divine.

Timpul trece repede. Este o iluzie că este timp și mâine pentru pocăință. Pocăința amânată de azi pe mâine conduce la împietrire. Chiar dacă judecata vine peste câțiva ani, nu e vreme să amâni căința. Vârtejurile vieții te pot prinde în mreșile lor și îți pot fura cât ai clipi câțiva ani din viață. Nici nu știi cum trec anii, cum trece viața. Deci Țefania are o speranță cu privire la popor. Dacă poporul s-ar căi, hotărârea divină din cap.1 s-ar anula în totalitate. Dar dacă poporul nu se căiește, mai este totuși vreo speranță? V.3 ne arată că DA! Da, mai este o speranță. În v.3 Țefania își îndreaptă privirea către rămășița credincioasă din țară. Chiar dacă Israel nu se căiește ca NAȚIUNE, totuși mai este o speranță dată de rămășița credincioasă din Israel. Dar ce trebuie să facă aceasta? Și dacă face ce trebuie, ce anume din hotărârea divină se schimbă?

Țefania își îndreaptă privirile spre cei smeriți din țară, spre cei care împlinesc poruncile Domnului. Și este interesant că Țefania nu garantează că vor fi izbăviți în Ziua Domnului. Ci mai întâi îi îndeamnă SĂ PERSEVEREZE în ascultarea lor de Domnul și APOI le vorbește de POSIBILITATEA izbăvirii (*poate veți fi cruțați...*). Țefania e îngrozit de sfințenia lui Dumnezeu și de judecata Sa! El înțelege că focul mâniei Sale va nimici și pe cei neprihăniți dacă aceștia dau înapoi și se lasă atrași de calea duală promovată de cei mulți din popor. De aceea nu vrea ca aceștia să se culce pe o ureche. Țefania înțelege că trăirea în ascultare de Domnul nu este o stare, un anumit nivel de perfecțiune la care poți ajunge, ci că este un proces de SFINȚIRE permanent în care trebuie să perseverezi și să crești mereu. Ne aducem aminte de procesul continuu al curățirii inimii noastre de idoli și de povestea inimilor chemate să zboare mereu mai sus. Țefania îi îndeamnă pe cei smeriți din țară să ÎȘI continue ZBORUL. Cu alte cuvinte să NU se mulțumească cu ce știu despre Domnul și cu ce întrupează din Domnul, ci să caute și mai mult pe Domnul, să caute și mai mult dreptatea, să caute și mai mult smerenia. Nu ajunge să fii smerit. Trebuie să și rămâi smerit. Dar nu ajunge nici să fii smerit și nici să rămâi smerit. Trebuie să devii și mai smerit. Trebuie să zbori mereu mai sus. Iată de fapt ce înseamnă a împlini poruncile Domnului. Înseamnă a nu abandona zborul, a nu te opri din drumul curățirii, al pocăinței, al schimbării interioare. Când poporul trăiește în calea lui Manase, dacă ești smerit și cauți pe Domnul, ești Guliver în țara piticilor. Ești ca o stea într-un mare întuneric. Acest lucru te poate face să te culci pe o ureche, să neglijezi procesul creșterii permanente în cunoașterea Domnului, în transformarea omului lăuntric după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. De aceea Țefania vrea să RESPONSABILIZEZE rămășița credincioasă din țară să persevereze în căutarea Domnului. Căutarea Domnului nu se încheie la nașterea din nou. Acolo de-abia începe și nu se mai termină nici toată viața, nici toată eternitatea. Domnul este Infinit. De aceea, El se simte onorat să fie căutat mereu mai mult. Nu poți relaționa cu Infinitul decât căutând mereu lucruri NOI din El!

Țefania este atât de îngrijorat de soarta țării și a omenirii, încât nu vrea să le dea garanția izbăvirii celor credincioși din țară nici în situația în care ei perseverează în căutarea Domnului. El nu nu spune: *căutați pe Domnul, smerenia și dreptatea și atunci veți fi izbăviți!* Ci el le spune: *căutați pe Domnul, smerenia și drepatet și POATE veți fi izbăviți!* De ce îi lasă Țefania în această nesiguranță? Oare nu știe că Domnul este mereu credincios să izbăvească pe cei ce sunt ai Lui? Sunt mai multe posibile explicații cu privire la acest POATE din v.3:

- Țefania e afectat de imaginea groaznică a zilei Domnului din cap.1. În fața sfințeniei și a judecării lui Dumnezeu, el se ferește în a se grăbi să dea garanția mântuirii cuiva.
- Țefania nu promite izbăvirea fizică a celor smeriți din țară. Există posibilitatea ca unii din ei să piară împreună cu cei păcătoși. Mântuirea eternă e de partea lor, dar mântuirea fizică de moarte nu este pentru toți.

- Țefania vrea să responsabilizeze pe cei smeriți din țară. Acest POATE nu este determinat de variabila credințioșiei divine, ci de variabila necredințioșiei umane. Oare ce înțelegea fiecare prin a căuta pe Domnul? Țefania știe că Domnul va mântui pe cei ce vor căuta pe Domnul... Doar oare vor căuta pe Domnul din toată inima lor? Aici intervine variabila necredințioșiei umane care naște acest POATE, care naște probabilitatea de a nu fi mântuit în ziua Mâniei.

Observăm că rămășița credincioasă nu poate anula revărsarea mâniei peste țară. Dar la fel ca Noe, ea poate face ca poporul să nu fie nimic în ÎNTREGIME, poate ca să-L facă pe Domnul să cruțe o mică parte din popor, prin care să ducă mai departe în istorie planurile Lui și sămânța mesianică. Miza nu este doar izbăvirea rămășiței, ci prin izbăvirea rămășiței protejarea seminței mesianice și împlinirea mai departe în istorie a planurilor divine. Astfel, nu vom vedea un impact mare, vizibil, al credințioșiei rămășiței, căci Israel nu se căiește și tot este nimic și dus în robie. Totuși este un rod mult mai mare, un impact mult mai mare în văzduh și în planul lui Dumnezeu în istorie. Căci mai IMPORTANTĂ decât trezirea spirituală a națiunii Israel este INTRAREA lui Mesia în lume. Dacă Israel se căiește dar Mesia nu intră în lume, oricum totul e în van, totul e pierdut. Biruința asupra Șarpelui și asupra răului nu va veni prin Israel, ci prin Mesia. De aceea e important ca Israel să NU fie nimic în întregime. Și aici intervine rolul RĂMĂȘITEI. Acești puțini oameni smeriți din popor nu au schimbat pe Israel, și nici cursul major al istoriei. Totuși, au făcut mai mult decât atât: au făcut posibilă intrarea lui Mesia în lume. Prin ei Domnul și-a continuat planul, și-a continuat revelația mesianică și a purtat Sămânța lui Mesia în istorie până la vremea potrivită. Acelor PUȚINI smeriți din țară, pe care nu-i cunoaștem, le datorăm faptul că Domnul nu a pus capăt existenței lui ISRAEL ȘI A OMENIRII, ci și-a continuat cu răbdarea planul și a adus în istorie pe Mesia, Mântuitorul întregii omeniri. Într-o bună zi, îi vom putea cunoaște și le vom putea mulțumi pentru credința lor. Și în cele din urmă ei încercau să fie credincioși Domnului în viața lor de zi cu zi, fără să vadă un mare impact al credinței lor. Dar istoria mântuirii era posibilă tocmai prin ei. Acum se minunează de cât de MULT a putut face Domnul prin credința lor. Dar nici rolul nostru nu este de neglijat. Căci dacă prin credințioșia lor Mesia a fost adus în lume, prin credințioșia noastră Mesia va fi readus în lume. Prin credința noastră Domnul va duce Evanghelia la marginile pământului și astfel Hristos va reveni pe norii cerului. Suntem deci chemați să grăbim revenirea Sa în istorie. Rămășița credincioasă rămâne cheia istoriei, cheia împlinirii planurilor divine. Domnul nu a avut nevoie de MULȚI. Domnul a lucrat mereu prin acei PUȚINI, dar credincioși. În istoria revelată în Vechiul Testament, poporul Domnului a fost mai mereu dual și neascultător. Dar Domnul Și-a împlinit planurile în mod desăvârșit și până la capăt. Neascultarea celor mulți nu L-a putut opri din drum. Domnul nu are nevoie de MULȚI pentru a da izbăvirea. El are nevoie de o rămășiță credincioasă care să își continue tainic drumul prin istorie. Oare așa să fie în istoria Bisericii din Noul Legământ? Oare Domnul a lucrat și lucrează tot doar printr-o rămășiță credincioasă? Se pare că da. Este încurajator! Nu e nevoie de MULȚI oameni credincioși pentru ca istoria să fie urnită din

loc. E nevoie doar de o rămășiță. Dar această să fie cu adevărat credincioasă și să nu se oprească niciodată din zborul ei!

Și deja intuim rolul reformei lui Iosia, cel pe care Țefania l-a trezit și l-a susținut. Reforma lui Iosia nu a anulat hotărârea Domnului, dar a amânat și diminuat mânia Domnului de peste Israel și de peste omenire. Domnul nu a nimicit TOT Iuda și nici TOT pământul. Prin Iosia rămășița a fost trezită, inviorată, încurajată. Prin această rămășiță istoria mântuirii a continuat. Iată marea reușită a aparentei nereușite reforme a lui Iosia. Într-adevăr după reforma lui Iosia ne întrebăm: la ce folos? Căci Domnul nu S-a întors din iuțimea mâniei Sale, iar poporul doar s-a conformat reformei. După moartea lui Iosia poporul s-a întors la calea lui Manase. Deci, la ce folos lucrarea lui Iosia? E de mare folos. Ea creează o bulă de har în istorie prin care RĂMĂȘIȚA este înviorată și pregătită să parcurgă labirintul robiei babiloniene. În cartea Ieremia vom descoperi din nou tema rămășiței. Ieremia nu a avut impact în Israel dar a avut impact în viața unor tineri precum Daniel și cei trei prieteni, Ezechiel și alți câțiva credincioși care au luat calea robiei. Acești puțini care au fost impactați de Ieremia au fost suficienți pentru a împlini planurile Domnului în istorie și a face posibilă întoarcerea din robia Babiloniană. Să ne amintim de Samuel. Prin el, Domnul a făcut o trezire națională. Dar a fost de scurtă durată și superficială. Poporul a cerut un împărat și apoi Saul s-a lepădat de Domnul; la sfârșitul vieții lui Samuel țara era dominată de duhul lui Saul și Israel alături de acesta își prigonea propriul Salvator (pe David). Nici măcar fiii lui Samuel nu au urmat calea tatălui lor... În cele din urmă care a fost impactul lucrării lui Samuel? Samuel nu a avut impact asupra multora, dar a influențat destinul unui tânăr pe nume DAVID. Și a fost suficient ca prin DAVID Domnul să își îplinească în mod glorios planurile. Domnul lucrează prin acei PUȚINI. Nu căuta să ai impact asupra mulțimilor de oameni. Trezirile mari se sting la fel de repede cum s-au aprins. Dar caută să fii un Samuel pentru a influența un David, sau să fii un Ieremia sau Iosia pentru a influența un Daniel... și desigur e de-ajuns. Nu la fel a făcut și Isus? A crescut în Domnul și a marcat destinul a 11 oameni. A fost de-ajuns. Prin acei PUȚINI Domnul a continuat luptele Sale în istorie.

2:4-7 – Împotriva Filistenilor

În a doua parte a capitolului profetul își comută atenția pe judecarea neamurilor din bazinul mării Mediteraneene: Filistenii, Moabul, Amonul, Etiopia, Asiria. Această judecată a neamurilor este introdusă prin conjuncția *CĂCI* din v.4: *CĂCI Gaza va fi părăsită...* Care să fie legătura între v.3 și v.4 sau între primele trei versete ale capitolului 2 și restul capitolului? Există o posibilă legătură pe linia judecății și una pe linia mântuirii:

- a) Pe linia judecății – poate veți fi cruțați *în ziua mâniei* CĂCI judecata Sa este aprinsă către toate neamurile: Filistia, Moab, Amon, toate vor pieri...
- b) Pe linia mântuirii – poate *veți fi cruțați* în ziua mâniei CĂCI judecata Sa de peste neamuri ne descoperă că mai este speranță pentru Israel; într-adevăr judecata neamurilor ne revelează faptul că o rămășiță din Israel va fi mântuită (vezi 2:7,9).

Deci accentul poate fi: CĂCI Dumnezeu va judeca toate neamurile sau CĂCI când Domnul va judeca neamurile nu va uita de tot pe poporul Său, Israel. Gaza, Ascalonul, Asdodul și Ecronul erau cetăți filistene și reprezentau o rămășiță a canaanitilor pe care Israel nu reușise să-i nimicească cu desăvârșire. Ele controlau o zonă geografică restrânsă, dar erau foarte bine întărite. După campaniile lui Sargon II și Sanherib de la sfârșitul secolului al VIII-lea î.H., multe din cetățile filistenilor au fost capturate și distruse. Dar apoi au fost reconstruite de Asiria și unele din acestea (în mod special Temna și Ecron) au prosperat prin producția de ulei de măsline. După destrămarea Imperiului Asirian, Egiptul a revendicat partea de Sud a Imperiului până la bătălia de la Carchemiș (605) când armatele babiloniene au învins Egiptul iar acesta s-a retras în țara lui, iar zona de Sud a fostului Imperiu Asirian a trecut sub dominație babiloniană. Oricum există anumite indicii ale prezenței Egiptului în Filistia după căderea Asiriei. În fine, aceste cetăți au fost în cele din urmă distruse de campaniile regelui DUPĂ regele Nebucadnețar în anul 600 î.H. În 600 î.H. suntem DUPĂ anul morții lui Iosia (609), dar înainte de distrugerea Ierusalimului (586). Judecata asupra FILISTIEI nu mai are relevanță pentru Iosia dar are relevanță pentru Iuda. În același timp, știm că Iosia a fost scos din scena războiului spiritual prin arcașii lui Neco din pricina nevegheții lui. Poate Domnul a dorit ca el să domnească inclusiv până în 600 și să fie contemporan la distrugerea cetăților Filistenilor așa cum a fost contemporan la distrugerea cetății Ninive. Împlinirea profeției a avut însă relevanță pentru Iuda. Împlinirea judecății lui Dumnezeu peste neamurile din Țefania cap.2 întărește credibilitatea profeției din cap.3 care anunța judecata asupra Ierusalimului. Dar aceste profeții au avut relevanță și pentru Iosia. Prin acestea el este ajutat să evite greșeala lui Ezechia de a încheia alianțe cu vecinii pentru a rezista presiunii asiriene. Spre deosebire de Ezechia, Iosia ia testul și nu încheie nici o alianță străină. Astfel poate exista o altă legătură sugerată de conjuncția CĂCI din v.4, și anume pe linia alianțelor: singura cale de izbăvire este CĂINȚA și nu alianțele cu dușmanii Asiriei sau cu Asiria însăși, căci TOATE acestea vor pieri sub judecata divină!

Mai târziu în istorie Gaza a fost cucerită de Alexandru cel Mare în 332 î.H după un asediu de 5 luni și apoi a fost distrusă în 96 î.H. de Alexandru Jannaeus. Dar probabil Țefania întrevide în primul rând cucerirea cetății de armatele lui Nebucadnețar în anul 600 î.H. Dacă Egiptul trimite la robia trecută la care Israel era mereu ispitit să se întoarcă, Filistia trimite la zonele nenimicite cu desăvârșire din țara promisă care, după cum profeția Legea, aveau să devină un spin și un țepuș în coasta lui Israel. Și într-adevăr, aceste cetăți Filistene care trebuiau nimicite încă de pe timpul lui Iosua, iată că sunt un spin în coasta lui Israel și după 800 de ani după cucerirea Canaanului. Egiptul simbolizează trectul păcătos care ne hăituește, care ne seduce din nou, iar Filistia testele neluate care ne țin pe loc sau zonele necurățite complet prin care ghiara celui rău nu conținește să ne tulbere și să ne atace mereu.

Cheretiții menționați în v.5 sunt un popor care s-a stabilit alături de Filistenii în Sudul Palestinei. În timpul domniei lui David ei au alcătuit împreună cu peletii garda de corp al lui David și au rămas loiali acestuia în timpul răscoalei lui Absalom. Dar se pare că fidelitatea lor față de Iuda s-a datorat unei relații personale cu David. După David aceștia nu mai sunt

menționați a fi prezenți în Iuda decât la ungerea regelui Solomon. Este probabil ca aceștia să fi fost cretani, iar peletii să fi fost filistenii. Astfel chereții ar fi originari din Creta, iar peletii doar pasageri prin Creta înainte de a se stabili în Sudul Palestinei. Dacă aceste date sunt reale, atunci înțelegem că prin David se produce o vindecare a Filistenilor, o apropiere a lor spre Domnul. Iată unul posibil răspuns pentru care nici David, nici Solomon nu au nimicit canaanii cu desăvârșire din țară FĂRĂ ca Domnul se le impute acest lucru. Dar e trist că după această șansă pe care au avut-o prin David, Domnul revine la decizia inițială de a-i nimici cu desăvârșire: ***Te voi nimici și nu vei mai avea locuitori!*** (Țef.2:5).

În contextul judecării Filistiei răsare o rază de speranță pentru Israel. Domnul nu invocă motivul nimicirii Filistiei, dar insistă pe faptul că teritoriile lor vor ajunge să fie stăpânite de rămășițele lui Iuda (v.7):

- Malurile acestea vor fi pentru rămășițele casei lui Iuda; acolo vor paște: se vor odihni seara în casele Ascalonului; căci Domnul Dumnezeu lor, nu-i va uita, și va aduce înapoi pe prinșii lor de război.

Țefania introduce în mod direct motivul RĂMĂȘITEI. Iată că apare o SCHIMBARE evidentă față de tonul din cap.1. Iuda nu e nimicită cu desăvârșire. Va fi o rămășiță care va supraviețui, și Domnul îi va aduce înapoi în țară și vor stăpâni inclusiv teritoriile necucerite din țara Filistenilor! De unde răsare această rază de lumină care pare să fie în contradicție cu întunericul total din cap. 1 care vestea nimicirea cu desăvârșire a lui Iuda? De unde răsare lumina? În mod cert, primele 3 versete din cap.2 ne oferă răspunsul. Cei smeriți din țară nu vor opri judecata lui Iuda care e pecetluită de răul făcut de Manase. Însă aceștia pot fi rămășița care va supraviețui judecării și care apoi se va întoarce în țara promisă. Înțelegem astfel că a rămas o rămășiță în Iuda nu doar pentru că Domnul a vrut să cruțe o rămășiță, dar și pentru că au existat acei oameni credincioși care s-au smerit și care au mijlocit înaintea Domnului. Prin ei Domnul a păstrat o rămășiță din Iuda prin care Sămânța mesianică a fost purtată mai departe prin istorie!

Profeția din 2:7 se împlinește parțial mult timp după întoarcerea din robia babiloniană, undeva în perioada macabeilor. Cetatea Ascalon este cucerită de Ionatan (1 Macabei 10:86) și este orașul natal al lui Irod cel Mare. Împlinirea plenară a profeției va avea loc la întoarcerea finală a lui Israel urmată de înnoirea tuturor lucrurilor.

2:8-11 – Împotriva lui Amon și Moab

Amonul și Moabul sunt vecinii lui Israel. Aceștia s-au ridicat adesea împotriva lui Israel (atât în perioada judecătorilor, cât și în perioada împăraților) când acesta trăia în neascultare de Domnul. De asemenea Israel a fost în mod frecvent sedus de idoli ai acestor popoare. Urâciunea lui Moloh, zeu în cinstea căruia se jertfeau copiii prin foc, este un exemplu clasic în acest sens. În cazul Moabului și Amonului sunt invocate motivele pentru care acestea sunt pedepsite de Domnul:

- Au batjocorit și defăimat poporul Domnului.
- S-au ridicat cu trufie împotriva hotarelor lor.
- În mândria lor au batjocorit și au fost semeți cu poporul Domnului oștirilor.

Deși Amonul și Moabul au fost uneltele pedepsei divine, totuși Domnul le pedepsește. Deși Israel trăia în nelegiuire și a meritat să fie apăsător de Moab și Amon, Domnul judecă aceste popoare pentru că s-au semețit împotriva Domnului oștirilor. Aceste popoare nu s-au văzut doar ca pe niște unelte în mâna lui Yahweh. Ele au batjocorit pe Israel, deși știau că era poporul răscumpărat din Egipt cu mână tare și braț întins de Yahweh. Nelegiuirea și starea spirituală deplorabilă a lui Israel nu dă legitimitate vecinilor săi să îl batjocorească, să îl defaimă, să se bucure de căderea lui, să se ridice împotriva lui. Domnul l-a ales pe Israel dintre popoare. Bun, rău, era poporul ales de El. Cine batjocorea pe Israel lovea de fapt în Yahweh. Păcatul real al poporului lui Dumnezeu urmată de o dreaptă pedeapsă nu reprezintă o justificare pentru defăimarea și batjocorirea lui. În fața pedepsirii poporului lui Dumnezeu, cel ce se teme de Domnul nu poate decât să se întristeze, să suspine, să se înfricoșeze de sfințenia lui Dumnezeu și să își cerceteze cu umilință propriile sale căi înaintea Creatorului. Iar dacă este unealta prin care Domnul își împlinește pedepsele sale împotriva poporului Său, să pedepsească pe popor cu durere în inimă, cu teamă și cu măsură, căci este poporul ales de Domnul.

Faptul că aceste două popoare sunt pedepsite pentru că s-au semețit împotriva lui Israel, arată că Israel rămâne poporul ales de Domnul. Domnul se raportează la Israel ca la națiunea Sa în pofida păcatelor sale. Domnul deci nu-i va uita în istorie, nu-i va lepăda. Dar mai mult decât atât. Domnul promite că rămășița poporului Său va jăfui și va stăpâni teritoriile Amonului și ale Moabului. De asemenea această profecie s-ar putea împlini parțial pe vremea macabeilor și plenar la pocăința lui Israel de la finalul istoriei. În timpul dominației Asiriene, Moabul și Amonul au plătit tribut Asiriei. După căderea Asiriei se pare că s-au bucurat de o perioadă de independență ca apoi să ajungă sub stăpânirea lui Nebucadnețar (se pare că acest lucru se întâmplă DUPĂ căderea Ierusalimului din 586, deci împlinirea profeției nu mai poate fi un avertisment pentru Iuda, așa cum a fost în cazul Filistiei cucerită de Nebucadnețar înainte de 586 î.H.). Cele două națiuni vor dispărea de pe scena istoriei. Teritoriile acestora vor fi populate mai târziu de alte popoare, triburi. Poate că prin dispariția lor de pe scena istoriei se împlinește profecția din v.9 care anunță că cele două popoare vor deveni ca Sodoma și Gomora, un pustiu veșnic.

Învățăm de la pedepsirea acestor popoare să nu judecăm Bisericele, frații părăsiți și pedepsiți de Domnul, să nu defăimăm pe frații ce trăiesc în păcat... Chiar dacă ei sunt lepădați de Domnul pe bună dreptate și lăsați în voia minții lor infidele, totuși ei au purtat cândva Numele Domnului și căderea lor este o înfrângere. Numele Domnului este ocărât și inima Acestuia rănită și întristată nespuse de mult. Cum am putea să fim plini de judecată sau indiferență față de crizele și căderile spirituale din poporul lui Dumnezeu? Mai degrabă suspinăm și mijlocim. Mai degrabă învățăm frica de Domnul și luăm seama la căile noastre. De unde vine judecata? Căderea lor ne

face pe noi, care încă stăm în picioare, să strălucim prin contrast. Dar oare despre acest lucru e vorba? Ca noi să strălucim prin căderea altora? În joc e gloria Numele Domnului care are de suferit ori de câte ori un frate sau o Biserică este lăsată sub amăgirea vrăjmașului.

Doamne, iartă-mă, când nu am știut să reacționez când am auzit vești triste despre soarta poporului Tău... iartă-mă când nu am suspinat, când am rămas indiferent, când am judecat, când am spus: dar eu nu am căzut... Iartă-mă pentru situațiile când nu mi-am despuiat hainele când am auzit că Templul tău a fost cotropit de vrăjmaș. Iartă-mă pentru momentele când nu am scris un cântec de jale când am aflat că Unsul tău a fost răpus pe câmpul de luptă. Iartă-mă pentru situațiile în care nu am jeli pe cei căzuți în luptă, când nu mi-am tulburat inima când am auzit de căderea cetății care purta Numelui Tău. Iartă-mă căci de multe ori am fost nebun și mândru ca Moab și Amon. Iartă-mă și nu-mi fă după fărădelegea mea, ci după marea Ta bunătate. Nu-mi transforma sufletul într-un pustiu etern, ci iartă și vindecă Tu inima mea mândră și bolnavă.

Dacă Egiptul ne trimite cu gândul la trecutul păcătos care ne seduce din nou, Filistia la zonele necucerite din noile provocări ale credinței, Moabul și Amonul (precum și Edomul desigur) ne trimit cu gândul la rudele poporului lui Israel care au profitat și s-a bucurat de decăderea acestuia. Moab și Amon erau rude cu Israel pentru că se trăgeau din Lot (erau verișori), iar Edom era frate cu Israel. Nu este întâmplător că Edomului îi este dedicată una din cele 39 de cărți ale Vechiului Testament. Este vorba de o carte mică, e adevărat, dar este una din cele 39 de cărți ale canonului ebraic. E vorba de OBADIA. Iată ce reproșează Domnul mândrului Edom:

10. Din pricina ***silniciei făcute împotriva fratelui tău Iacov***, vei fi acoperit de rușine și vei fi nimicit cu desăvârșire pentru totdeauna.

11. Căci în ziua când stăteai în fața lui, în ziua când străinii îi luau averea, când străinii intrau pe porțile lui și aruncau sorțul asupra Ierusalimului, ***și tu erai atunci ca unul din ei!***

12. ***Nu trebuia să te uiți mulțumit la ziua fratelui tău, în ziua nenorocirii lui, nu trebuia să te bucuri de copiii lui Iuda, în ziua pieirii lor, și nu trebuia să vorbești cu semeție, în ziua strâmtorării!***

13. Nici nu trebuia să intri pe porțile poporului Meu, în ziua nenorocirii lui, nici nu trebuia să te bucuri de nenorocirea lui, în ziua prăpădului lui, ***și nu trebuia să pui mâna pe bogățiile lui, în ziua prăpădului lui!***

14. ***Nu trebuia să stai la răspântii, ca să nimicești pe fugarii lui***, și nici nu trebuia să dai în mâna vrăjmașului pe cei ce scăpaseră din el în ziua necazului!

15. Căci ziua Domnului este aproape pentru toate neamurile. Cum ai făcut, așa ți se va face; faptele tale se vor întoarce asupra capului tău.

(Obadia v.10-15)

V.11 ne atrage atenția că judecata împotriva neamurilor este și o judecată împotriva zeilor acestora. V.11 se va împlini la venirea în slavă a lui Mesia când vor fi nimiciți toți idoli de pe fața pământului și toate neamurile se vor închina doar Domnului. Aceste versete sunt o întărire specială a inimii lui Iosia care s-ar fi putut teme de idoli Asiriei sau a popoarelor din jur care nu vedeau cu ochi buni renașterea lui Iuda. Se considera cu puterea unei națiuni vine din idoli acestora. Dar idoli acestora erau tot una cu nimic. Cu toate acestea știm că în spatele lor erau lumi demonice extrem de puternice. Dar după cum inima lui Iosia nu trebuia să se teamă de idoli, nu trebuia să se teamă nici de puterea Vrăjmașului din spatele idolilor. Atâta vreme cât Israel trăia în ascultare nici vrăjmașii fizici (neamurile), nici ce închipuiți (idoli), nici cei spirituali (Diavolul), nu puteau face NIMIC poporului Domnului. Israel trebuia să umble smerit înaintea Domnului, să se încreadă doar în El, să se căiască de orice greșală, să caute să împlinească toate poruncile Lui, să caute mereu mai mult pe Domnul! Pe acest drum al creșterii permanente în har nici un atac din partea vrăjmașului nu putea răpune din drum pe poporul Domnului.

Idoli sunt tot cu nimic. Nu pot face nici bine, nici rău. Ei vor fi nimiciți de pe pământ și toți oamenii vor sluji doar Dumnezeuului celui adevărat. Idoli popoarelor străine care tulburau inima împăratului credincios al lui Iuda nu erau decât minciună. Dar care sunt idoli prin care cel rău încearcă să ne tulbure inima acum și aici? Am discutat despre casă, bani, carieră, familie, copii, succes în lucrarea, prestigiu, renume, utilitate în lucrare și mulți alții... Cel rău va încerca să ne tulbure drumul prin acești idoli spunându-ne: *dacă nu vei obține cutare sau cutare, va fi vai de viața ta, de destinul tău, de fericirea ta...!* Dar timpul a trecut și privim la idoli din trecut care ne-au amenințat cândva inima. Timpul le-a descoperit minciuna și deșertăciunea. În trecut ne-am temut de atâtea lucruri, ne-am îngrijorat de atâtea lucruri, ne-am lăsat chinuiți de atâtea lucruri din această lume... Dar timpul a trecut. Am rămas lângă Domnul și suntem cei mai împliniți și fericiți oameni, iar idoli de altădată doar niște amintiri atinse de regretul că le-am dat prea multă importanță în acea vreme. Idoli din veacul nostru sunt ca și idoli din veacurile trecute: doar minciună și deșertăciune. Nu pot nici să ne izbăvească și nici să ne facă rău. Domnul rămâne singurul Dumnezeu și singurul Izbăvitor!

v.11 aduce o lumină nouă asupra istoriei. Iată că istoria nu se va încheia cu distrugerea definitivă a pământului (ca în cap.1), ci cu închinarea tuturor popoarelor înaintea Domnului. Reforma lui Iosia a salvat omenirea de la un nou potop. Sămânța mesianică a fost purtată mai departe în istorie. Mesia va veni! El va restaura întreaga creație!

2:12 – Împotriva Etiopiei

În original apare CUȘ, un termen folosit pentru Etiopia sau regiunea de S a Egiptului. Această menționare a Etiopiei apare misterios. Egiptul și Etiopia sunt strâns legate deoarece în timpul vieții lui Isaia dinastia a 25-a etiopiană a domnit peste ambele țări. Mai târziu însă, după 660 soarta Egiptului și a Etiopiei s-au separat din nou. Nu știm exact de ce menționează Țefania

aici Etiopia, un ținut îndepărtat care a stat mai departe de furia asiriană sau babiloniană. Etiopia a fost și la granița Imperiului vast persan al lui Ahașveroș. De ce este menționată aici în contextul destrămării Imperiului Asirian? O interpretare care vrea să ocolească întrebarea de mai sus, susține că termenul Cuș poate fi și un termen generic cu referire la Mesopotamia (vezi Gen.10:6-8), căci Cuș este urmaș al lui Ham și tată al lui Nimrod. Astfel, v.12 ar anunța nu căderea Etiopiei, ci pedepsirea Mesopotamiei dominată atunci de Asiria. Deci v.12 nu ar fi decât o introducere la v.13-15 dedicate Asiriei.

O altă interpretare are în vedere că Etiopia era considerat un tărâm foarte îndepărtat pentru bazinul mării Mediteraneene. Într-adevăr, marile imperii care au dominat acest bazin au reușit cu greu să ajungă până în Egipt, însă mai deloc în Etiopia. Deci Etiopia este acel teritoriu îndepărtat de la marginea imperiilor, de la marginea lumii care adesea stă departe de toate conflictele militare din bazinul mediteranean. Astfel, capătă sens expresia: CHIAR și voi Etiopienilor (care de obicei stați departe de războaie) veți fi străpunși de sabia Mea. Cu alte cuvinte, dacă și Etiopia va fi străpunsă de sabia Domnului înseamnă că într-adevăr nimeni nu va scăpa de mânia lui Dumnezeu. Nu avem date istorice care să ne indice o judecată istorică a Etiopiei în secolul în care a trăit Țefania. Profetia poate să aibă în vedere și sfârșitul veacului când toate popoarele, chiar și cele mai îndepărtate și mai puțin cunoscute vor fi judecate de mânia lui Mesia.

Ce ar putea simboliza Etiopia? La ce ne-ar trimite cu gândul? Ea este adesea asociată cu Egiptul, iar faptul că alianța încheiată de Ezechia cu Egiptul s-a realizat într-o perioadă în care Egiptul era dominat de dinastia Etiopiană face să se accentueze și mai mult această asociere între cele două țări. Totuși Etiopia apare și ca țară diferită de Egipt. Ea ne trimite cu gândul la capătul Imperiilor și al lumii, la o zonă îndepărtată și adesea ferită de războaie și protejată de conflictele militare ale lumii. Dacă judecata ajunge și în Etiopia înseamnă că a ajuns până la capătul pământului. Dar și dacă mântuirea ajunge până acolo înseamnă același lucru (vezi Ps.68:31). În această lumină pasajul din Fapte 8 despre famenul Etiopian capătă o lumină nouă în contextul împlinirii mandatului de a duce Evanghelia la marginile pământului.

2:13-15 – Împotriva Asiriei

Dacă Etiopia reprezintă extremitatea sudică a lumii apropiate Israelului antic, Asiria reprezintă extremitatea nordică. Dacă Etiopia reprezintă capătul pământului, Asiria reprezintă puterea numărul unu a vremii. Iată că judecata va lovi nu doar în cele mai îndepărtate popoare (Etiopia), dar și în cele mai puternice (Asiria). Capitulul 2 construiește imaginea unei revărsări globale a mâniei lui Dumnezeu. Mânia Domnului se revarsă mai întâi asupra Filistiei care se află pe teritoriile lui Israel. Apoi mânia Sa se revarsă peste vecinii lui Israel: Amon și Moab. Dar ea nu se potolește până nu lovește și capătul sudic al lumii (Etiopia), dar și cel nordic (Asiria). Ea trăsnește în cele mai îndepărtate popoare (Etiopia), dar și în cele mai puternice (Asiria). Nimeni nu scapă de judecata divină, acesta este mesajul cap.2b. În lumina aceasta putem spune că acel

CĂCI din v.4 ar merge mai degrabă pe linia judecății. Judecata se revarsă progresiv din Israel către marginile pământului. Țara lui Israel pare a fi ÎNCEPUTUL sau Centrul judecării lumii. Căci judecata începe ÎN Israel (Canaanul), apoi se revarsă spre VECINII ei (Moab și Amon) și apoi peste capetele pământului (Etiopia și Asiria). Israel devine CENTRUL lumii și centrul judecății lui Dumnezeu. Într-adevăr, am comentat și în cap.1 că Israel era centrul spiritual al lumii și că acolo se dădeau cele mai mari și mai puternice bătălii spirituale de care depindea soarta întregii omeniri. Tot ce se întâmpla în bazinul mării Mediteraneene și pe toate continentele lumii DEPINDEA de ce se întâmpla în Palestina, de deciziile împăraților acestei mici și aparent neînsemnate țări. Dar și judecata începe tot din Iuda, de la Casa lui Dumnezeu.

Revenim la Asiria. Este o profeție atât împotriva Asiriei cât și împotriva cetății Ninive. Și într-adevăr la sfârșitul domniei lui Iosia Imperiul Asirian se destramă cu mare repeziciune, iar Ninive este nimicită. Dar profeția lui Țefania are nuanțe diferite de cea a lui Naum. În Naum anunțarea căderii Asiriei este o MÂNGĂIERE pentru Iuda. În Țefania anunțarea judecării Asiriei este un AVERTISMENT pentru Iuda. În Naum jugul asirian este luat de peste IUDA. În Țefania judecata Asiriei anunță judecata lui Iuda (vezi cap.3). Cu alte cuvinte, judecata va nimici toate popoarele, nimeni nu va scăpa: nici Asiria, dar NICI IUDA! Acesta e sensul profeției lui Țefania. O nuanță asemănătoare e următoarea: degeaba este nimicit țepușul din coasta lui Iuda (Asiria), căci și Iuda va fi nimicită. Nu vă folosește la nimic că Domnul va judeca Asiria, căci tot El vă va judeca și pe voi!

Am dedus acest gând și din Naum: îndepărtarea jugului asirian nu este de nici un ajutor lui Iuda dacă acesta nu își împlinește juruințele. Toate aceste observații ne întăresc teoria noastră că Țefania profetește la începutul domniei lui Iosia ÎNAINTE de începerea reformei, iar Naum profetește în TIMPUL reformei. Diferența de ton a celor doi este evidentă. Și această diferență se observă cel mai bine când se analizează sensul pentru Iuda al profeției judecării Asirianului.

Asirianul este imperiul groazei și al terorii. Nici unul din celelalte imperii care s-au întins peste bazinul mediteranean nu au fost caracterizate de cruzimea și teroarea răspândită de asirian. Dacă Babilonul domnește mai degrabă prin SEDUCȚIE, Asirianul domnește prin GROAZĂ. Babilonul seduce poporul Domnului. Asirianul îl controlează prin FRICĂ. Asirianul ne duce cu gândul la sistemele totalitare, iar Babilonul la cele care promovează iluzia libertății și a fericirii în această lume. În cazul Asiriei nu este nevoie să se detalieze motivele pedepsirii ei cunoscute de toată lumea. Se precizează însă MÂNDRIA:

- Iată dar cetatea aceea veselă, care stătea plină de încredere și zicea în inima ei:
EU ȘI NICIUNA AFARĂ DE MINE!

Domnul are necaz împotriva mândriei, a încrederii în sine, a autosuficienței de sine, asupra îngâmfării, a spiritului de superioritate. Domnul are necaz împotriva UNICITĂȚII luciferice: ***Eu și numai Eu! Eu și nimeni în afară de mine!*** Fiecare om este unic și special pentru că este creat de Domnul într-un mod unic și pentru un plan sepcial. Dar această trăsătură

se aplică tuturor oamenilor. El vrea din fiecare om să facă un David și din fiecare credincios un om matur în Hristos (vezi Ef.4). Unii răspund chemării mai mult, alții mai puțin. Fiecare rămâne totuși special în inima Domnului și iubit la fel de mult. Dar spiritul luciferic ne face să ne gândim că doar noi suntem unici și speciali: eu și NIMENI în afară de mine! Celălalt devine o AMENINȚARE la adresa succesului și a realizărilor noastre. Succesul celuilalt pune în umbră realizările noastre. De aceea ne dorim ca noi să reușim MAI mult ce ceilalți și NIMENI să nu reușească la fel ca noi. Spiritul lui Hristos recunoaște unicitatea și destinul special al persoanei noastre DAR și a celor de lângă noi. Faptul că celălalt e special (de exemplu DAVID) nu face ca eu (de exemplu SAUL) să fiu mai puțin special. Saul nu s-a bucurat de succesul lui David, ci s-a simțit amenințat de el. Saul gândea în termenii: eu și doar eu! Cel ce trăiește în spiritul lui Hristos este împlinit prin relația cu Hristos și vrea să își îplinească destinul special nu pentru a dovedi că e cineva ci pentru bucuria și gloria lui Hristos. De asemenea pentru că trăiește pentru Hristos și nu pentru sine, el dorește ca TOȚI din jurul lui să reușească în a-și împlini destinul special. El își dorește ca TOȚI din jur să îl întrecă și să fie mai credincioși ca el. Pentru că miza nu e numele lui, ci bucuria și gloria lui Hristos. Și aceasta e cu atât mai mare cu cât MAI MULȚI își împlinesc destinul. Cel care Îl cunoaște pe Hristos știe că doar Hristos e special, că este un Singur Erou, un singur Mesia, unul Singur care va străluci, care va fi glorificat. Singurul lucru pe care îl putem face noi este să trăim pentru gloria singurului care va fi glorificat. Hristos și numai El!